

prima instanță: N. Toma
instanța de apel: N. Budăi, N. Craiu și M. Guzun

Î N C H E I E R E

08 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Novac

Judecătorii: Valentina Clevadî și Tatiana Vieru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Leonid Cușnir, Vitalie Cușnir, Olga Rusu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Cușnir împotriva lui Leonid Cușnir, Vitalie Cușnir, Olga Rusu, Primăria Mileștii Mici, Biroul Notarial „Oleg Chetreanu” cu privire la anularea contractelor de donație, declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, declararea nulității testamentului, constatarea faptului acceptării succesiunii, declararea nulității contractelor de vânzare – cumpărare, partajarea averii comune în devălmășie și obligarea părților de a nu crea impedimente în folosirea bunului imobil,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2012, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Leonid Cușnir, Vitalie Cușnir, Olga Rusu, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 02 mai 2012,

c o n s t a t ă

La 12 mai 2008, Valentina Cușnir a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cușnir Leonid, Cușnir Vitalie, Rusu Olga, Primăria Mileștii Mici, Biroul Notarial „Oleg Chetreanu” cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și obligarea părților de a nu crea impedimente în folosirea bunului imobil.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, a încheiat căsătoria cu pârâtul Cușnir Leonid la 11 august 1974. Din această căsătorie au doi copii Cușnir Vitalie și Cușnir Lilia, care în prezent sunt majori. Relațiile cu pârâtul Cușnir Leonid s-au înrăutățit, de aceea a depus în instanța de judecată o cerere de divorț.

În timpul căsătoriei împreună cu pârâtul, Cușnir Leonid, au construit o casă în satul Mileștii Mici, raionul Ialoveni, și anexele la ea, care au fost înregistrate în anul 1992 pe numele lui Leonid Cușnir. În prezent Leonid Cușnir îi creează obstacole în folosirea bunurilor comune în devălmășie.

Cere Valentina Cușnir partajarea averii comune în devălmășie ea și Cușnir Leonid și anume: casa de locuit și anexele la ea, terenul aferent acestui imobil, precum și terenul agricol în mărime de 0,41 ha.

La 07 octombrie 2008 reclamanta Cușnir Valentina a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând declararea nulității contractului de donație 3957 din 04 octombrie 2005, încheiat între Cușnir Valentina și Cușnir Vitalie, prin care a fost donat imobilul cu nr. cadastral 5521104066; contractul de donație nr.3896 din 04 octombrie 2005 încheiat între Cușnir Leonid și Cușnir Vitalie privind donarea imobilelor cu nr. cadastrale 5521110063, 5521110063.01, 5521110063.02 , 5521110063.03, 5521110063.04; contractului de donație nr.3894 din 24 aprilie 2008, încheiat între Cușnir Leonid și Cușnir Vitalie privind donarea imobilelor cu nr. cadastrale 5521110219 și 5521110219.01 și partajul averii comune în devălmășie a soților (f.d. 28, Vol. I).

La 29 aprilie 2009 Cușnir Valentina a depus cerere de concretizare a cerințele, solicitând constatarea faptului acceptării succesiunii după decesul mamei sale, Crețu Aculina, inclusiv și asupra averii succesore, bunul imobil cu nr. cadastral 5521100219; declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 5521103063; declararea nulității: contractului de donație nr.3896 din 04 octombrie 2005 încheiat între Cușnir Leonid și Cușnir Vitalie privind donarea imobilelor cu nr. cadastrale 5521110063, 5521110063.01, 5521110063.02 , 5521110063.03, 5521110063.04; contractului de donație nr.3894 din 24 aprilie 2008, încheiat între Cușnir Leonid și Cușnir Vitalie privind donarea imobilelor cu nr. cadastrale 5521110219 și 5521110219.01 și partajul averii comune în devălmășie a soților (f.d. 44-46, Vol. I).

În motivarea cererilor sale de concretizare reclamanta a indicat asupra faptului că, Crețu Aculina, născută la 12 iunie 1924 și decedată la 15 decembrie 1991, este mama sa.

Sușține reclamanta că la ziua decesului mamei sale, fiind unicul moștenitor de clasa I, a acceptat averea succesorală prin intrarea în posesiunea imobilului cu nr. cadastral 5521110219.

La intrarea în vigoare a Codului Funciar la 01 ianuarie 1992, terenul aferent acestei construcții urma să fie înregistrat de asemenea pe numele reclamantei Cușnir Valentina. Neținând cont de aceste prevederi legale, Cușnir Leonid, a înregistrat dreptul de proprietate asupra bunului imobil pe numele său la 25 martie 2008, iar ulterior la 24 aprilie 2008 i-a donat prin contract de donație lui Vitalie Cușnir, fiului său, imobilul indicat.

Totodată reclamanta a menționat că Leonid Cușnir, urmărind scopul deposedării reclamantei de proprietate, la 24 aprilie 2008 i-a donat fiului său Cușnir Vitalie și imobilul care a fost construit în timpul căsătoriei, cu nr. cadastral 5521103063.

La 04 februarie 2010 Cușnir Valentina, a depus cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat suplimentar declararea nulității testamentului nr.5 din 10 martie 1990, întocmit de A. Crețu pe numele pârâtului Cușnir Leonid, indicând în întemeierea cererii sale că acest testament a fost întocmit când mama sa era bolnavă, de aceea testamentul a fost semnat de către reclamanta Cușnir Valentina din numele mamei sale, fără a avea împuterniciri în acest sens. Acest testament a

fost semnat în folosul lui Cușnir Leonid, deoarece așa a fost sfătuită de către secretarul Primăriei, pentru a evita careva greutăți în înregistrarea dreptului de proprietate (f.d. 105, Vol. I).

Consideră reclamanta, că testamentul este nul, deoarece prin testamentul contestat nu a fost manifestată voința testatorului.

La 05 septembrie 2011, reclamanta Cușnir Valentina a depus o altă cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat declararea nulității contractului de donație nr. 3894 din 24 aprilie 2008, încheiat între Cușnir Leonid și Cușnir Vitalie; contractul de donație nr.3896 din 24 aprilie 2008 încheiat între Cușnir Leonid și Cușnir Vitalie; declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 5521103063, declararea nulității testamentului nr.5 din 10 martie 1990, întocmit de către Crețu Aculina pe numele lui Leonid Cușnir, constatarea faptului acceptării succesiunii de către Cușnir Valentina asupra averii succesoriale ce a aparținut mamei sale, Crețu Aculina, imobilul cu nr. cadastral 5521110219, partajul averii comune în devălmășie a soților, obligarea părților să nu-i creeze obstacole de a se folosi de bunurile imobile atribuite în proprietate reclamantei, rezoluțiunea contractului de donație 3956 din 04 octombrie 2005, încheiat între Cușnir Valentina și Cușnir Vitalie, prin care a fost donat imobilul cu nr. cadastral 5521104066 (f.d. 207, Vol. I).

La 06 martie 2012 Valentina Cușnir a depus cerere de concretizare a cerințelor.

În întemeierea acestei cerințe reclamanta, Cușnir Valentina, a indicat că, de fapt, Rusu Olga este concubina lui Cușnir Vitalie, iar contractul contestat a fost încheiat fără a produce careva efecte juridice, fiind fictiv și având drept scop crearea impedimentelor reclamantei de a se folosi de bunul imobil ce-i aparține. A mai indicat că, începând cu anul 2007 relațiile dintre fostul soț și feciorul său s-au înrăutățit.

Cere declararea nulității contractului de donație nr. 3894 din 24 aprilie 2008, încheiat între Cușnir Leonid și Cușnir Vitalie; contractul de donație nr.3896 din 24 aprilie 2008 încheiat între Cușnir Leonid și Cușnir Vitalie; declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 5521103063, declararea nulității testamentului nr.5 din 10 martie 1990, întocmit de către Crețu Aculina pe numele lui Leonid Cușnir, constatarea faptului acceptării succesiunii de către Cușnir Valentina asupra averii succesoriale ce a aparținut mamei sale, Crețu Aculina, imobilul cu nr. cadastral 5521110219, partajul averii comune în devălmășie a soților obligarea părților să nu-i creeze obstacole de a se folosi de bunurile imobile atribuite în proprietate reclamantei, rezoluțiunea contractului de donație 3956 din 04 octombrie 2005, încheiat între Cușnir Valentina și Cușnir Vitalie, prin care a fost donat imobilul cu nr. cadastral 5521104066 și declararea nulității contractul de vânzare-cumpărare nr. 6970 încheiat între Cușnir Vitalie și Rusu Olga la 31 octombrie 2007 asupra imobilului cu nr. cadastral 5521104066. 5521104066.01. 5521104066.02 (f.d. 228-230, Vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 02 mai 2012, acțiunea a fost admisă integral, fiind declarat nul contractul de donație nr. 3894 din 24 aprilie 2008, încheiat între Cușnir Leonid și Cușnir Vitalie; contractul de donație nr.3896 din 24

aprilie 2008 încheiat între Cușnir Leonid și Cușnir Vitalie; declarat nul titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 5521103063, testamentul nr.5 din 10 martie 1990, întocmit de către Crețu Aculina pe numele lui Leonid Cușnir. A fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Valentina Cușnir asupra averii succesoriale ce a aparținut mamei sale, Crețu Aculina și anume asupra imobilului cu nr. cadastral 5521110219. A fost recunoscut proprietate comună în devălmășie următoarele bunuri imobile cu nr. cadastral 5521103063, 5521110063.01, 5521110063.02 , 5521110063.03, 5521110063.04 și anume: casa de locuit, anexele gospodărești și terenul aferent acestora din satul Mileștii Mici raionul Ialoveni cu costul total de 95382 lei. A fost partajate bunurile imobile proprietate comună în devălmășie a soților Cușnir Valentina și Cușnir Leonid, reieșind din principiul egalității cotelor-părți ale soților, după cum urmează: Valentinei Cușnir i-a fost atribuit: subsolul, cu costul de 3867 lei; din casa de locuit: locuit „3” cu suprafața de 11,8 m² cu costul 7974 lei; locuit „4” cu suprafața de 17,8 m² cu costul de 12029 lei; bucătărie de vară „02” cu costul 10873 lei; garaj „03” cu costul 3206 lei; poartă I cu costul 2687 lei; gard III cu suprafața de 43,2 m² cu costul 2548 lei; teren cu suprafața 0,0247 ha cu costul 826 lei. În total avere în sumă de 44010 lei. A fost atribuit lui Leonid Cușnir: din casa de locuit: coridor „1” cu suprafața de 17,7 m² cu costul 11961 lei; locuit „2” cu suprafața de 16,9 m² cu costul 11422 lei; anexa A¹ /01.3 (bucătăria „5” cu suprafața de 20,1 m.²) cu costul 4590 lei; veranda, a / 01.2 cu costul 13892 lei; pridvor cu costul 447 lei; beci „4” cu costul 6238 lei; gard III cu suprafața de 37,6 m.² cu costul 2220 lei; teren suprafața de 0,0180 ha cu costul 602 lei. În total avere în sumă de 51372 lei. A fost obligat Leonid Cușnir de a închide intrare în camera „3” din verandă. A fost obligată Cușnir Valentina de a efectua intrare adăugătoare în casa de locuit. A fost încasat din contul lui Leonid Cușnir în beneficiul Valentinei Cușnir diferența de cost a bunurilor imobile atribuite în sumă 3681 lei. A fost obligat Leonid Cușnir, Vitalii Cușnir și Rusu Olga să nu-i creeze obstacole Valentinei Cușnir în folosirea imobilului atribuit acesteia în natură cu titlul de proprietate personală. A fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 6970 din 31 octombrie 2007 încheiat între Cușnir Vitalie și Rusu Olga privind înstrăinarea imobilelor cu nr. cadastral 5521104066. 5521104066.01. 5521104066.02. A fost rezolvit contractul de donație nr. 3956 (dublicat nr.3957) din 04 octombrie 2005 încheiat între Cușnir Valentina și Cușnir Vitalii, prin care a fost donat imobilul cu nr. cadastral 5521104066. A fost încasat din contul lui Leonid Cușnir în beneficiul Valentinei Cușnir cheltuielile de judecată în sumă de 2082 lei. A încasa din contul lui Leonid Cușnir taxa de stat în mărime de 1741,16 lei, din contul lui Vitalie Cușnir taxa de stat în mărime de 200 lei, în mod solidar din contul lui Vitalie Cușnir și Leonid Cușnir taxa de stat în mărime de 200 lei, în mod solidar din contul lui Vitalie Cușnir, Olga Rusu și Leonid Cușnir taxa de stat în mărime de 100 lei, în mod solidar din contul lui Vitalie Cușnir și Olga Rusu taxa de stat în mărime de 100 lei. A fost obligat Oficiul Cadastral Teritorial Ialoveni de a introduce modificările respective în Registrul bunurilor imobile.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2012, a fost respinsă cererea de apel declarată de Cușnir Leonid, Cușnir Vitalie, Rusu Olga cu menținerea hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 02 mai 2012.

La 20 februarie 2013 Cușnir Leonid, Cușnir Vitalie, Rusu Olga au depus recurs, iar la 12 martie 2013 au depus recurs suplimentar împotriva deciziei instanței de apel din 01 noiembrie 2012, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 al.(1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus în termen, deoarece conform scrisorii de însoțire nr. 2432, decizia Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa recurenților la 10 decembrie 2012 (f.d. 91), însă date care să confirme recepționarea deciziei de către recurenți nu sînt.

Recurenții, Cușnir Leonid, Cușnir Vitalie, Rusu Olga, în motivarea recursului au indicat că, instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate au încălcat normele de drept procedural și material, nu au constatat și elucidat circumstanțele care au importanță pentru examinarea justă a pricinii.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 04 aprilie 2013 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Valentinei Cușnir cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 19 aprilie 2013, iar ulterior la 02 mai 2013 Cușnir Valentina a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art.439 alin.(3) codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art.432 alin.(1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii

sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul menționează că, Cușnir Leonid, Cușnir Vitalie, Rusu Olga în cererea de recurs nu au invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art.432 alin.(2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului care sânt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios, la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Cușnir Leonid, Cușnir Vitalie, Rusu Olga, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Recursul declarat de Cușnir Leonid, Cușnir Vitalie, Rusu Olga se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecător

Svetlana Novac

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tatiana Vieru